

Wojciech Bołoz¹ i Małgorzata Krajnik² (przewodniczący) oraz członkowie Polskiej Grupy Roboczej ds. Problemów Etycznych Końca Życia (w porządku alfabetycznym): Anna Adamczyk², Piotr Aszyk³, Agnieszka Barczak-Oplustil⁴, Leszek Bosek⁵, Zbigniew Gaciong⁶, Tomasz Grodzicki⁷, Beata Jagielska⁸, Ewa Jassem⁹, Romuald Krajewski⁸, Michał Królikowski⁵, Krzysztof Kusza¹⁰, Anna Latawiec¹¹, Monika Lichodziejewska-Niemierko¹², Marian Machinek¹³, Michał Myśliwiec¹⁴, Grzegorz Opolski¹⁵, Maria Rogiewicz¹⁶, Piotr Sobański¹⁷, Jerzy Wordliczek¹⁸, Włodzimierz Wróbel⁴, Zbigniew Zylicz¹⁹

¹Centrum Ekologii Człowieka i Bioetyki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

²Katedra i Zakład Opieki Paliatywnej *Collegium Medicum* w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

³Katedra Etyki Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie

⁴Katedra Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

⁵Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

⁶Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

⁷Klinika Chorób Wewnętrznych i Geriatrii Wydziału Medycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

⁸Klinika Nowotworów Głowy i Szyi Centrum Onkologii w Warszawie

⁹Klinika Alergologii Katedry Pneumonologii Akademii Medycznej w Gdańsku

¹⁰Katedra i Klinika Anestezjologii *Collegium Medicum* w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

¹¹Katedra Filozofii Przyrodznawstwa Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

¹²Zakład Medycyny Paliatywnej Akademii Medycznej w Gdańsku

¹³Zakład Teologii Moralnej i Duchowości Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

¹⁴Klinika Nefrologii i Transplantologii wraz z Ośrodkiem Dializ Akademii Medycznej w Białymstoku

¹⁵Katedra i Klinika Kardiologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

¹⁶Instytut Psychologii Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie

¹⁷Oddział Kardiologii II Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy

¹⁸Katedra i Klinika Opieki Paliatywnej i Leczenia Bólu *Collegium Medicum* Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

¹⁹Dove House Hospice, Hull, Wielka Brytania

Definicja Uporczywej Terapii. Konsensus Polskiej Grupy Roboczej ds. Problemów Etycznych Końca Życia

Przedrukowano za zgodą z: *Advances in Palliative Medicine* 2008; 7

W dniu 29 czerwca 2008 roku Grupa Robocza ds. Problemów Etycznych Końca Życia, pracująca w ramach projektu badawczego „Granice Terapii Medycznych”, jednogłośnie wypracowała następującą definicję uporczywej terapii:

„Uporczywa terapia jest to stosowanie procedur medycznych w celu podtrzymywania funkcji życiowych nieuleczalnie chorego, które przedłuża jego umieranie, wiążąc się z nadmiernym cierpieniem lub naruszeniem godności pacjenta. Uporczywa terapia nie obejmuje podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych, łagodzenia bólu i innych objawów oraz karmienia i nawadniania, o ile służą dobru pacjenta”.

Adres do korespondencji: ks. prof. dr hab. Wojciech Bołoz
Centrum Ekologii Człowieka i Bioetyki
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
ul. Wóycickiego 1/3, blok 19, 01–938 Warszawa
tel./faks (0 22) 569 97 48, e-mail: wboloz@onet.pl

Medycyna Paliatywna w Praktyce 2008, 2, 3, 77–78
Copyright © 2008 Via Medica, ISSN 1898–0678